

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **N. L.**, zast. Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 12. 2021, č. j. 19 A 48/2021-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Ladislava Barty **se určuje** částkou 3400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 11. 2021, č. j. KRPA-302363-16/ČJ-2021-000022-ZSV. Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla o zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to na dobu 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

[2] Stěžovatel byl dne 14. 11. 2021 kontrolován hlídkou policie, která tou dobou pátrala po muži v ohrožení života, který opustil Vinohradskou nemocnici v Praze. Stěžovatel odpovídal popisu hledané osoby, proto jej hlídka policie ztotožnila, a to na základě otisků prstů (stěžovatel nejprve před hlídkou utíkal, poté uvedl jinou totožnost – K. M., u sebe měl navíc doklad R. Š., který procházel Schengenským IS II jako doklad v pátrání).

[3] Žalovaná zahájila se stěžovatelem řízení ve věci správního vyhoštění, následně rozhodnutím ze dne 15. 11. 2021, č. j. KRPA-302363-14/ČJ-2021-000022-ZSV, uložila stěžovateli správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b), bodu 3 a 4 zákona o pobytu

cizinců; a současně s tím rozhodla o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění z důvodu nebezpečí, že by stěžovatel mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění.

[4] V rozhodnutí o zajištění žalovaná uvedla, že stěžovateli bylo vydáno dne 29. 11. 2015 rozhodnutí o správním vyhoštění ze Slovenské republiky (č. j. PPZ-364-4/OCP-BA-AV/2005), následně dne 11. 4. 2016 „rozhodnutie o administratívnom vyhostení a uložení zákazu vstupu na dobu 5 let na území členských států EU“ (č. j. PPZ-HCP-BA6-97-009/2016-AV). Dále žalovaná uvedla, že českými státními orgány byl stěžovatel dříve již několikrát zajištěn, a to na základě rozhodnutí ze dne 1. 9. 2017, č. j. KRPA-317211-13/ČJ-2017-000022; ze dne 19. 12. 2018, č. j. KRPA-475987/ČJ-2018-000022; ze dne 26. 8. 2019, č. j. KRPA-303156/ČJ-2019-000022; ze dne 24. 10. 2019, č. j. KRPA-369699-10/ČJ-2019-000022-ZZC; a ze dne 16. 8. 2020, č. j. KRPA-212662/ČJ-2020-000022-ZZC, a to vždy za účelem správního vyhoštění z důvodu podle § 124 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců (stěžovatel je evidován v informačním systému smluvních států).

[5] Žalovaná zdůraznila, že stěžovatel byl opakovaně zajišťován za účelem správního vyhoštění, dosud se však správní vyhoštění nerealizovalo (stěžovatel mezitím žádal o udělení mezinárodní ochrany a poté zmařil realizaci vyhoštění svým nevhodným jednáním v letadle). Stěžovatel s českými orgány nespolupracuje a odmítá poskytnout součinnost při vyřízení náhradních cestovních dokladů. Doposud se tímto způsobem úspěšně vyhýbal realizaci správního vyhoštění; jeho jednání je zcela účelové a vědomé. Důvodná obava, že by stěžovatel mohl ztěžovat či mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění tak byla naplněna.

[6] Žalovaná dále uvedla, že nebylo možné uložit zvláštní opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců, neboť stěžovatel dává opakovaně najevo svůj úmysl neopustit Českou republiku, což potvrzuje jeho předchozí pobytová historie, nemá na území České republiky žádné trvalé místo pobytu ani žádné rodinné vazby, není dána žádná záruka, že by se hlásil policii ve stanovené době, a stěžovatel nedisponuje žádnými finančními prostředky.

[7] Stěžovatel napadl rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění žalobou, kterou městský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[8] V odůvodnění rozsudku městský soud uvedl, že byť bylo vyhoštění stěžovatele několikrát zmařeno, ze správního spisu vyplývá, že dobrovolné vyhoštění stěžovatele je v daném případě zcela vyloučeno, realizace správního vyhoštění tak nelze dosáhnout jiným způsobem, než za pomoci zajištění. Žalovaná činí kroky k realizaci správního vyhoštění, již v minulosti úspěšně vyžádala náhradní cestovní doklad stěžovatele, v mezidobí však jeho platnost skončila. Nic však nebrání jeho opětovnému vystavení. Jednání stěžovatele, který úmyslně maří realizaci svého vyhoštění např. nevhodným chováním, nemůže jít k tíži žalované. Tunisko přijímá své občany na základě komerčních letů, nelze proto dojít k závěru, že by vyhoštění stěžovatele nebylo alespoň potenciálně možné.

[9] Rozhodnutí městského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, ve které uvedl pouze to, že městský soud se neprávne vypořádal s otázkou realizovatelnosti účelu zajištění stěžovatele – vyhoštění do Tuniska. Tunisko sice přijímá své občany na základě komerčních letů, avšak takový pokus o vyhoštění stěžovatel již v minulosti zmařil.

pokračování

V daném případě tak nebylo možné očekávat, že se žalované podaří účelu zajištění dosáhnout; zajištění přitom nemůže představovat prostředek k donucení cizince spolupracovat s policií.

[10] Žalovaná se ke kasační stížnosti stěžovatele nevyjádřila.

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[12] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před krajským, resp. městským soudem rozhodoval samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Novelou s. ř. s. provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. (s účinností od 1. 4. 2021) byl totiž rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o „věci mezinárodní ochrany“, nýbrž o všechny „věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce“. Tato změna však nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (shodně již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28, nebo ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23). Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti proto soud i nadále vychází z ustálených kritérií (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[13] Výklad zákonného pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Podle citovaného usnesení je tedy kasační stížnost přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí městského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[14] V nyní souzené věci Nejvyšší správní soud neshledal naplnění některého z výše uvedených typových případů a dospěl k závěru, že kasační stížnost není přijatelná.

[15] Stěžovatel napadal v kasační stížnosti pouze závěr o tom, zda je účel zajištění stěžovatele (správní vyhoštění) alespoň potenciálně možný.

[16] V souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS, má žalovaná povinnost zabývat se v rozhodnutí o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou jí tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinna možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince totiž nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody nebude pravděpodobně možné uskutečnit.

[17] V rozsudku ze dne 19. 1. 2021, č. j. 6 Azs 354/2020-27, se Nejvyšší správní soud zabýval situací téhož stěžovatele a konstatoval, že ztěžování přípravy a realizace vycestování cizince v důsledku jeho vlastního jednání (odmítání jakékoli spolupráce) nelze řadit mezi možné překážky správního vyhoštění, které měl na mysli rozšířený senát ve výše citovaném usnesení (č. j. 7 As 79/2010-150). Tyto překážky totiž buď brání samotnému vydání rozhodnutí o správním vyhoštění (nepřiměřenost takového rozhodnutí s ohledem na soukromý a rodinný život cizince), zpříšňují podmínky pro jeho vydání (skutečnost, že je cizinec rodinným příslušníkem občana Evropské unie), nebo brání jeho výkonu (překážky vycestování podle § 179 zákona o pobytu cizinců, popřípadě vedení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu – srov. § 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců). Oproti tomu nespolečná stěžovatele při výkonu správního vyhoštění tento postup pouze komplikuje, avšak nevylučuje. Slovy rozšířeného senátu, v době vydání rozhodnutí o zajištění stěžovatele musí být jeho vycestování *alespoň potenciálně možné*.

[18] Obstrukční jednání stěžovatele mu tak nemůže být v žádném případě ku prospěchu. Jak uvedl již 6. senát v citovaném rozhodnutí, bylo by zcela proti smyslu a účelu institutu zajištění za účelem správního vyhoštění, pokud by jej nebylo možné použít v případě cizinců, u nichž lze očekávat maření úkonů potřebných pro jejich vycestování. Zajištění podle § 124 zákona o pobytu cizinců je totiž zajišťovacím institutem určeným právě pro řešení takových situací; pokud cizinec s příslušnými orgány spolupracuje, zpravidla je to důvodem pro uložení některého z mírnějších zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců.

[19] Komplikace při přípravě a výkonu správního vyhoštění způsobené cizincem tak nejen že nemohou zabránit zajištění cizince za účelem správního vyhoštění, ale naopak mohou ospravedlnit přísnější postup vůči němu, konkrétně prodloužení doby zajištění i nad obecně nepřekročitelných 180 dnů podle § 125 odst. 2 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců.

[20] S ohledem na skutečnost, že odpověď na jedinou kasační námitku stěžovatele obsahují výše citovaná rozhodnutí, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele – nejedná se o otázku, která dosud nebyla řešena judikaturou, byla řešena rozdílně, případně vyžadovala učinit judikaturní odklon, a nejde ani o případ zásadního pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto podanou kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se s ohledem na skutečnost, že odmítnutí pro nepřijatelnost představuje zjednodušený meritorní přezkum (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), opírá o § 60 odst. 1 (nikoli však odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, Nejvyšší správní soud jí však náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí podle obsahu spisu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[22] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Zástupce stěžovatele, advokát Mgr. Ladislav Bárta učinil v řízení o kasační stížnosti jeden úkon právní služby – sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb

pokračování

(advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů], za což mu náleží odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu] a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu]; celkem tedy částka ve výši 3400 Kč, která mu bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 20. října 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu